

Sverigedemokraterna Dorotea

Budgetförslag 2027

Trygghet • Ansvar • Framtidstro

Index

Index	2
Inledning	3
Demokrati och politiskt ansvar	4-5
Vård och omsorg	6-7
Skola och utbildning	8-9
Förskola och barnomsorg	10-11
Kultur och fritid	12-13
Doroteas ungdomar – från utflyttning till framtidstro	14-15
Migration	16-17
Miljö, djur och natur	18-19
Företagsklimat och arbetsmarknad	20-21
Fastigheter och teknisk infrastruktur	22-23
Trafik och kommunikationer för tillväxt	24-25
Sverigedemokraternas budgetramar 2027	26-27
Budgetjusteringar	28
Samtliga att-satser	29-34

Inledning

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn. Vår politik bygger på ansvarstagande, trygghet, gemenskap och respekt för skattebetalarnas pengar.

Vi värnar det kommunala självstyret. Beslut ska fattas så nära medborgarna som möjligt och utgå från lokala behov och förutsättningar. Kommunens viktigaste uppgifter är att säkerställa en väl fungerande skola, vård och omsorg. Det är där resurserna i första hand ska användas. Politiken måste utgå från verkliga behov och konkreta resultat, inte från symboliska projekt eller kortsiktiga lösningar.

Dorotea ska vara en attraktiv kommun där människor vill bo, arbeta, driva företag och bilda familj. För att lyckas krävs en politik som stärker framtidstron och skapar förutsättningar för fler att stanna kvar, fler att flytta hit och fler att återvända efter studier eller arbete på annan ort. Därför sa vi nej till nedläggningen av förskolan Smulan och till planerna på att flytta Risbäcks fjällskola till en kostsam nybyggnation i Borgafjäll. Vi vill värna fungerande verksamheter i hela kommunen och skapa förutsättningar för människor att bo och verka även utanför centralorten. Det stärker samhällsgemenskapen, bidrar till ett starkare skatteunderlag och motverkar den negativa befolkningsutvecklingen.

Våra äldre ska ha den omsorg de förtjänar. Barn och unga ska ges goda möjligheter att växa upp i trygghet och utvecklas genom utbildning, arbete och ett rikt föreningsliv. Företagare ska mötas av god service och rimliga villkor. Kommunens utveckling ska präglas av långsiktighet, ansvar och respekt för varje skattekrona.

Sverigedemokraternas budget bygger på tre ledord:

Trygghet - Ansvar - Framtidstro

Genom tydliga prioriteringar, ekonomiskt ansvarstagande och fokus på kärnverksamheterna lägger vi grunden för ett starkare Dorotea.

Jimmy Frohm
Gruppledare, Sverigedemokraterna Dorotea

Demokrati och politiskt ansvar

Demokratin bygger på principen om att makten ska utgå från folket. Det innebär att medborgarna inte bara har rätt att rösta, utan också rätt till insyn, delaktighet och inflytande. Beslut som påverkar människors vardag ska fattas så nära medborgarna som möjligt. Det är därför vi värnar det kommunala självstyret och vill stärka invånarnas möjligheter att påverka kommunens utveckling.

Dorotea ska vara en kommun där invånarna har förtroende för hur kommunen styrs och där beslutsfattandet präglas av öppenhet, ansvarstagande och transparens. Alla partier som är representerade i kommunfullmäktige bör ges möjlighet till insyn i nämnder, styrelser och utskott. En väl fungerande demokrati förutsätter att beslut kan granskas och följas upp av både opposition och medborgare.

Redan 2020 motionerade Sverigedemokraterna om att webbsända kommunfullmäktiges sammanträden för att öka öppenheten och tillgängligheten för kommuninvånarna. Trots att motionen ansågs besvarad dröjde det ända till hösten 2025 innan de första sändningarna genomfördes. Det är positivt att sammanträdena nu kan följas av fler, men de tekniska problemen har varit omfattande, framför allt när det gäller ljudkvaliteten.

För Sverigedemokraterna är webbsändningarna en viktig demokratifråga. Kommuninvånarna ska kunna följa de politiska besluten och ta del av debatten utan att behöva närvara fysiskt. Det är därför avgörande att tekniken fungerar och att sändningarna håller en kvalitet som säkerställer full insyn i den lokala demokratin.

En stark demokrati bygger också på respekt för uppdraget som förtroendevald. Hot, trakasserier och otillbörlig påverkan mot politiker får aldrig accepteras. Kommunen bör därför ha tydliga rutiner för att förebygga och hantera sådana situationer samt värna ett öppet och respektfullt samtalsklimat.

Politiken ska bedrivas med respekt för medborgarna och deras pengar. Arvoden, mötesersättningar och partistöd ska stå i rimlig proportion till ansvar och arbetsinsats. Skattebetalarnas pengar ska användas ansvarsfullt och med största möjliga nytta för kommunens invånare.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** kommunen arbetar aktivt med medborgardialog och stärker formerna för direkt demokrati.
- **Att** alla partier som är invalda i kommunfullmäktige får insynsplatser i nämnder, utskott och styrelser.
- **Att** kommunfullmäktiges sammanträden sänds med en stabil digital plattform med fungerande ljud och bild.
- **Att** antalet hel- och deltidsarvoderade politiker samt politiska tjänstemän begränsas till vad som är rimligt utifrån ansvar och ekonomi.
- **Att** partistöd och arvoden beräknas utifrån tidigare prisbasbelopp, (Pbb) för besparing till kärnverksamheterna.
- **Att** kommunen inför en handlingsplan mot politisk extremism, hot och trakasserier riktade mot förtroendevalda.
- **Att** det införs tydliga och återhållsamma regler för politikerarvoden, intern representation och utbildningar.

Transparens är grunden för förtroende

Vård och omsorg

Dorotea kommun ska erbjuda en äldreomsorg som präglas av kvalitet, värdighet och omtanke. Även om lokaler och fysisk miljö har betydelse är det personalens kompetens, kontinuitet och tillgänglighet till vård som ytterst avgör kvaliteten i omsorgen. Vårt fokus är att säkerställa en stabil bemanning och goda arbetsvillkor, så att Doroteas äldre kan åldras med självbestämmande, livskvalitet och god omsorg.

Dorotea kommunfullmäktige antog en tioårig äldreomsorgsplan för perioden 2024–2034. Sverigedemokraterna ställde sig bakom planen men lyfte särskilt behovet av tydliga språkrav inom vård och omsorg. Goda kunskaper i svenska är avgörande för att vården ska vara säker, rättssäker och hålla hög kvalitet. Den 1 juli införs ett nationellt språkrav, en reform som Sverigedemokraterna länge har verkat för och som vi välkomnar. Äldre har en grundläggande rätt att bli bemötta med förståelse och respekt, vilket förutsätter att personal och omsorgstagare kan kommunicera med varandra. Äldreomsorgen ska alltid utgå från de äldres behov och kvaliteten i verksamheten.

Ofrivillig ensamhet bland äldre är ett växande folkhälsoproblem. Forskning visar att långvarig isolering kan leda till psykisk ohälsa, undernäring och ökad risk för hjärt- och kärlsjukdomar. Kommunen behöver därför arbeta aktivt med sociala aktiviteter, mötesplatser och förebyggande insatser som stärker gemenskapen och motverkar isolering. För många äldre är närheten till sin partner en avgörande del av livskvaliteten. Att få fortsätta leva tillsammans ska vara en självklar del av en värdig äldreomsorg.

Maten inom äldreomsorgen är en viktig del av livskvaliteten. Tidigare fanns två produktionskök i kommunen, vilket fungerade väl. När köket på Bergvattengården stängdes centraliserades all matproduktion till Strandensskolan. Förändringen presenterades som en besparing men har också väckt frågor om kvalitet, arbetsmiljö och måltidsupplevelse. Vi anser därför att kommunen bör återgå till en organisation med två produktionskök. Äldre ska erbjudas näringsrik och vällagad mat som tillagas nära verksamheten.

Sverigedemokraterna står bakom valfrihet inom vård och omsorg så länge höga kvalitetskrav upprätthålls. Vid upphandlingar ska kvalitet väga tyngre än lägsta pris. Omsorgen ska präglas av kontinuitet, respekt och hänsyn till den enskildes behov.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** kommunen säkerställer att de nya nationella språkraven inom äldreomsorgen får ett tydligt genomslag i verksamheten.
- **Att** hemtjänsten organiseras flexibelt och utgår från vårdtagarens önskemål.
- **Att** bostadsfrågor för äldre ska styras av behov, inte av kostnadsoptimering.
- **Att** kommunen ska erbjuda daglig verksamhet för en meningsfull sysselsättning och stimulans.
- **Att** kommunen ska erbjuda en trivselvärd för social samvaro.
- **Att** kommunen tar fram en handlingsplan mot ofrivillig ensamhet bland äldre.
- **Att** vid upphandling av omsorg ska kvalitet väga tyngre än pris.
- **Att** kommunen säkerställer att de nya bestämmelserna om registerkontroller tillämpas fullt ut.
- **Att** kommunen återgår till en organisation med två produktionskök för bättre kosthållning inom äldreomsorgen.

Omsorg ska bygga på språk, trygghet och kvalité

Skola och utbildning

Alla elever har rätt till en skolmiljö fri från våld, mobbning, trakasserier och annan otrygghet. Kommunen har ett ansvar att ge skolans personal rätt förutsättningar att förebygga och hantera dessa problem. Samtidigt är ett nära samarbete mellan skola och hem en viktig förutsättning för både trygghet och goda studieresultat.

Sverigedemokraterna välkomnar det nationella mobilförbud som infördes 2025. Minskad skärmanvändning under skoldagen skapar bättre förutsättningar för koncentration, lärande och social gemenskap. För att stärka skolans resultat ytterligare vill vi se tydliga lokala ordningsregler och ett fortsatt fokus på skolans kunskapsuppdrag.

Det svenska språket är grunden för utbildning, arbete och delaktighet i samhället. Svenska ska därför vara det självklara samtalsspråket i skolan. Nyanlända elever bör ges möjlighet att utveckla sina kunskaper i svenska innan de fullt ut integreras i ordinarie undervisning. Vi vill även att statligt finansierad modersmålsundervisning avskaffas, med undantag för de nationella minoritetsspråken, så att resurser och undervisning i högre grad kan fokuseras på svenska språket.

Skolan ska vara fri från hedersförtryck, religiös påverkan och könsseparering. Alla elever ska ha samma rättigheter och möjligheter oavsett kön eller bakgrund. Personal inom skolan ska därför ges kunskap och verktyg för att upptäcka och hantera hedersrelaterat förtryck.

Sverigedemokraterna värnar det svenska kulturarvet och anser att traditionella skolavslutningar ska bevaras. Barn och unga ska ges kunskap om Sveriges historia, kultur och traditioner. Vi vill även att lokal historia, dialekter och folkmål ska kunna uppmärksammas inom skolans verksamhet som en del av arbetet med kulturarv och lokal identitet.

Landsbygdsskolorna är viktiga för hela kommunens utveckling. En levande landsbygd förutsätter fungerande verksamheter nära invånarna. Därför säger vi nej till nedläggningar och flytt av skolor som riskerar att försvaga kommunens mindre orter.

Skolan är en av kommunens viktigaste framtidsinvesteringar. Genom att stärka läraryrkets status, värna kvaliteten i undervisningen och skapa goda förutsättningar för lärande lägger vi grunden för elevernas framtid och kommunens utveckling.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** tryckta läroböcker utgör basen i undervisningen, med digitala hjälpmedel som komplement.
- **Att** nyanlända elever ges möjlighet till en successiv introduktion innan full övergång till ordinarie undervisning.
- **Att** landsbygdsskolor bevaras så länge som möjligt.
- **Att** påtryckningar riktas mot staten för att avskaffa modersmålsundervisningen.
- **Att** svenska är det huvudsakliga samtalsspråket under lektionstid.
- **Att** kommunen säkerställer att undervisningen präglas av saklighet och opartiskhet i enlighet med skollagen och läroplanen.
- **Att** könsuppdelad undervisning av religiösa skäl inte tillåts.
- **Att** kommunen verkar för ett nationellt förbud mot slöja i grundskolan samt aktivt motverkar hedersrelaterat förtryck i skolmiljön.
- **Att** kommunen arbetar aktivt för att anställa tillräckligt många behöriga lärare.
- **Att** läraryrkets status och arbetsmiljö stärks.
- **Att** all skolpersonal ges utbildning i att upptäcka och hantera hedersrelaterat våld och förtryck.
- **Att** kommunen marknadsför bättre och i större utsträckning, när skolan får positiv uppmärksamhet i media, rapporter och granskningar, som tex Sveriges bästa grundskolekommun 2026, etta på Unicefs Sveriges kommunrapport 2026 med flera.
- **Att** det införs tydliga handlingsplaner för att motverka störningar i klassrummen.
- **Att** möjligheten att anställa kringpersonal ses över för att frigöra tid för undervisning.
- **Att** kyrkliga och traditionella skolavslutningar ordnas för dem som önskar delta.
- **Att** närproducerad mat prioriteras i upphandlingar till skolmaten.
- **Att** specialkost i första hand ska grundas på medicinska behov och att kommunens riktlinjer ska vara tydliga och rättssäkra.
- **Att** undervisning i lokal dialekt och folkmål erbjuds där intresse finns.

Mobilförbud är inte ett ingrepp. Det är en investering i fokus.

Förskola och barnomsorg

Förskolan och barnomsorgen i Dorotea ska erbjuda en trygg, utvecklande och pedagogisk miljö där barnens behov står i centrum. Mindre barngrupper, hög kvalitet i verksamheten och goda arbetsvillkor för personalen är viktiga förutsättningar för att skapa en verksamhet där barn kan utvecklas och känna trygghet.

Sverigedemokraterna motsatte sig nedläggningen av förskolan Smulan eftersom vi vill värna mindre barngrupper, närhet och trygghet för barn och familjer. Förskolans verksamhet ska utgå från omsorg, lek och lärande. Förskolan ska vara en trygg och neutral miljö där barnen ges goda förutsättningar för utveckling, lärande och välmående.

Förskolans fysiska miljö måste vara säker och ändamålsenlig. Vid Nyckelpigan finns i dag flera brister som behöver åtgärdas. Underlaget vid lekutrustning uppfyller inte de krav som bör ställas på en säker lekmiljö. Träramar och sittplatser har brister som kan innebära risk för skador. Det saknas dessutom dörr och ramp på baksidan av en avdelning, vilket försvårar verksamheten och begränsar tillgängligheten. Även uteförråden är i behov av åtgärder.

Sverigedemokraterna uppmärksammade problemen genom en interpellation i kommunfullmäktige. Trots detta kvarstår flera av bristerna. Situationen är inte acceptabel och visar på behovet av bättre planering, underhåll och uppföljning av kommunens fastigheter.

Barnens säkerhet måste alltid prioriteras. Kommunen behöver därför avsätta resurser för att åtgärda de identifierade bristerna och säkerställa att Nyckelpigans utemiljö uppfyller rimliga krav på säkerhet, tillgänglighet och kvalitet.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** barngruppernas storlek i förskolan ska anpassas för att i största möjliga mån följa Skolverkets rekommendation om högst 15 barn per avdelning.
- **Att** inga uppsägningar av förskolepersonal genomförs under 2026–2027, så länge barnantalet motiverar bibehållen bemanning.
- **Att** kommunen gör en översikt och åtgärdar de allvarliga bristerna på Nyckelpigans utemiljö.
- **Att** en tidsatt åtgärdsplan tas fram för Nyckelpigans utemiljö med ansvarsfördelning, kostnadsberäkning och uppföljning.
- **Att** politisk, ideologisk eller identitetspolitisk påverkan inte ska förekomma i kommunens barnomsorg.
- **Att** sammanslagningar av förskoleverksamheter inte ska ske utan fullständig risk- och konsekvensanalys ur barn- och personalperspektiv samt info.

Det är inte barnen som ska betala priset för politikens misslyckanden.

Kultur och fritid

Ett starkt föreningsliv är en av grundpelarna i Doroteas gemenskap. Föreningarna skapar mötesplatser, aktiviteter och sammanhang för människor i alla åldrar. Sverigedemokraterna vill värna och stödja det lokala föreningslivet, som bidrar till livskvalitet, sammanhållning och en levande landsbygd.

Doroteas natur är en av kommunens största tillgångar. Kommunen behöver bli bättre på att tillgängliggöra och lyfta fram natur- och kulturmiljöer för både invånare och besökare. Skyltning och information till vandringsleder, sevärdheter och besöksmål behöver förbättras. Ett tydligt exempel är vattenfallen i Bäcka, där dagens skyltning är bristfällig och försvårar tillgängligheten.

Kultur spelar en viktig roll för gemenskap, identitet och trivsel. Kommunen ska stödja kulturverksamhet som är öppen och tillgänglig för alla invånare. Vi vill även att kommunen tar ett större ansvar för att bevara och synliggöra svenska traditioner. Nationaldagen, midsommar och valborg är viktiga delar av vårt gemensamma kulturarv och bör uppmärksammas på ett sätt som engagerar kommuninvånarna.

Kulturstödet ska användas ansvarsfullt och med fokus på verksamheter som kommer kommuninvånarna till del. Skattefinansierad kulturverksamhet ska bidra till gemenskap, delaktighet och tillgänglighet.

I ett ekonomiskt ansträngt läge måste kommunens kärnverksamheter prioriteras. Kulturskolan är en uppskattad verksamhet, men på sikt bör dess beroende av kommunala medel minska genom att alternativa finansieringsformer utvecklas.

Doroteas historia och kulturarv är viktiga delar av kommunens identitet. Vi vill se fler satsningar som synliggör lokal historia och gör den tillgänglig för invånare och besökare. Ett exempel är att använda historiska fotografier för att försköna offentliga miljöer, såsom kommunens elskåp och andra centrala platser. Genom att lyfta fram lokala kulturpersonligheter, exempelvis fotografen Karl-Otto Bohm, kan vi stärka kunskapen om kommunens historia och skapa en mer attraktiv miljö.

Vår kulturpolitik utgår från gemenskap, lokal identitet och respekt för vårt gemensamma kulturarv.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** återuppta samplaneringen med Hembygdsföreningen för traditionellt högtidsfirande, som majbrasa och midsommar på Kullerbacken.
- **Att** kulturen förvaltar Doroteas historia och främjar sammanhållning och lokal identitet.
- **Att** verksamheter som vänder sig till barn, unga, äldre och personer med funktionsnedsättning prioriteras.
- **Att** föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet samt drogfri verksamhet prioriteras vid kommunala stödinsatser.
- **Att** kulturhistorisk hänsyn ska tas vid all samhällsplanering.
- **Att** ekonomiska anslag går till verksamheter som bevarar och utvecklar svensk och lokal kultur.
- **Att** kommunen klär delar av samhällets elskåp med nostalgiska fotografier från kommunen.
- **Att** kulturstöd inte beviljas till politisk eller identitetspolitisk verksamhet.
- **Att** svenska används som huvudspråk i kommunens kommunikation.
- **Att** föreningar som exkluderar genom etnicitet eller religion inte ska kunna få kommunalt stöd.
- **Att** kulturskolans beroende av kommunala medel successivt minskar genom alternativa finansieringsformer.
- **Att** projekt som HBTQ-certifiering eller andra politiskt färgade insatser inte finansieras av kommunen.

Kultur ska ena. Inte splittra.

Doroteas ungdomar – från utflyttning till framtidstro

Enligt rapporten Lokal uppföljning av ungdomspolitik, LUPP 2025 i Dorotea kommun upplever hela 60 procent av tjejerna och 45 procent av killarna att det saknas fritidsaktiviteter på orten, särskilt för dem som inte är traditionellt sportintresserade. Den främsta orsaken till att unga lämnar Dorotea i åldern 16–20 år är dock studier på annan ort och bristen på relevanta och attraktiva arbetstillfällen.

När utflyttade ungdomar tillfrågas om vad som skulle få dem att återvända är svaren tydliga. De efterfrågar fler arbetstillfällen, ett rikare fritidsliv, fungerande välfärd och en kommun som präglas av långsiktighet och utveckling.

Doroteas framtid är beroende av att fler unga väljer att stanna kvar, återvända efter studier eller etablera sig i kommunen senare i livet. Det kräver goda möjligheter till arbete, attraktiva livsmiljöer och ett samhälle där unga känner delaktighet och framtidstro.

Särskilt viktigt är att stärka arbetet mot psykisk ohälsa, mobbning och otrygghet bland unga, inte minst bland flickor där rapporterna visar en oroande utveckling. Kommunen behöver lyssna till de behov som ungdomarna själva lyfter fram och omsätta dem i konkreta åtgärder. Genom att skapa bättre förutsättningar för utbildning, arbete, fritid och inflytande kan vi bidra till att fler unga väljer att bygga sin framtid i Dorotea.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** Ungdomsrådet ges en tydligare och mer aktiv roll i kommunens beslutsprocesser i frågor som rör unga.
- **Att** kommunens styrelser och nämnder i större utsträckning använder Ungdomsrådet som remissinstans i frågor som berör ungdomar.
- **Att** arbetet mot mobbning, kränkningar och otrygghet i skolan stärks.
- **Att** särskilda insatser genomförs för att förbättra den psykiska hälsan bland unga, med särskilt fokus på flickors mående.
- **Att** kommunen tillsammans med föreningslivet arbetar för ett bredare fritidsutbud för ungdomar, även för dem som inte deltar i traditionell idrott.
- **Att** kommunen verkar för fler feriejobb, praktikplatser och lärlingsmöjligheter för unga.
- **Att** samarbetet mellan skola, näringsliv och kommun utvecklas för att skapa tydligare vägar till arbete och företagande.
- **Att** kommunens arbete med att behålla och attrahera unga invånare stärks genom konkreta åtgärder för bostäder, arbete och framtidstro.
- **Att** kommunen aktivt arbetar för att minska ungas användning av alkohol, nikotinprodukter, energidrycker och spel om pengar.

*Dorotea ska vara en kommun där unga
vill stanna, arbeta, bilda familj och bygga sin framtid.*

Migration

Migration påverkar även små kommuner som Dorotea. När nya invånare tas emot ställs krav på bostäder, utbildning, integration och kommunal service. För en kommun med begränsade resurser är det viktigt att mottagandet sker med hänsyn till ekonomiska förutsättningar och kommunens långsiktiga utveckling.

Även om migrationspolitiken har stramats åt nationellt innebär bosättningslagen fortfarande att kommuner är skyldiga att ta emot anvisade nyanlända. Sverigedemokraterna anser att mottagandet ska anpassas efter kommunens förutsättningar och inte ske på bekostnad av välfärd eller ekonomi.

Det statliga ekonomiska stödet för mottagandet är tidsbegränsat. Om självförsörjning inte uppnås riskerar kostnader för försörjningsstöd och andra kommunala insatser att bli långvariga. I en kommun som redan står inför stora utmaningar kopplade till demografi, kompetensförsörjning och välfärd är det viktigt att resurserna används ansvarsfullt och att kärnverksamheterna prioriteras.

Vi vill införa en årlig öppen redovisning av kommunens kostnader för migration och integration, där både direkta och indirekta kostnader tydligt redovisas. Kommuninvånarna ska kunna följa hur kommunens resurser används och vilka ekonomiska konsekvenser olika beslut får.

Alla invånare ska behandlas lika oavsett bakgrund. Kommunala styrdokument ska därför utgå från likabehandling, gemensamma rättigheter och gemensamma skyldigheter. Sammanhållningen stärks när samma förväntningar gäller för alla.

Mottagandet av nyanlända ska präglas av tydliga krav och eget ansvar. Kunskaper i svenska språket är avgörande för möjligheterna att etablera sig på arbetsmarknaden och bli en del av samhället. Kommunala integrationsinsatser ska därför fokusera på svenska språket, arbete och egen försörjning. Målet ska vara att den som bosätter sig i kommunen så snabbt som möjligt kan stå på egna ben.

Sverigedemokraterna står för en långsiktigt hållbar migrationspolitik där kommunens ekonomi, välfärd och sammanhållning sätts i första rummet. Dorotea ska ha möjlighet att prioritera sina resurser där de gör störst nytta för kommuninvånarna.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** kommunen tar emot minsta möjliga antal anvisade nyanlända.
- **Att** inga extra resurser läggs på mottagande som inte är lagstadgat, kostnadstäcktt eller syftar till assimilation.
- **Att** undervisning i svenska språket och svenska värderingar prioriteras.
- **Att** kommunal folkomröstning om mottagande av flyktingar bör möjliggöras.
- **Att** kommunen årligen redovisar de direkta och indirekta kostnaderna för migration och integration i ett särskilt bokslut. årligt mångkulturellt bokslut införs för att redovisa kostnaderna för migration.

*Ett starkt samhälle byggs av gemensamma värderingar,
inte av särkrav.*

Miljö, djur och natur

Dorotea är en kommun där naturen spelar en central roll för både livskvalitet, näringsliv och besöksnäring. Skogar, fjäll, sjöar och vattendrag är en viktig del av kommunens identitet och bidrar till attraktiva boendemiljöer, rekreation och företagande. Jakt, fiske, djurhållning och friluftsliv är naturliga inslag i Doroteas vardag och ska fortsatt ges goda förutsättningar att utvecklas.

En långsiktigt hållbar förvaltning av naturresurserna är viktig för kommunens framtid. Kommunen ska arbeta för god tillgänglighet till naturen genom välskötta vandringsleder, skoterleder, rastplatser och tydlig skyltning. Samtidigt ska hänsyn tas till naturvärden, markägare och det lokala friluftslivet.

Turismen har stor betydelse för Dorotea och skapar möjligheter för företagande och sysselsättning. Kommunen bör därför arbeta aktivt tillsammans med lokala företag, föreningar och markägare för att utveckla och marknadsföra de natur- och kulturupplevelser som gör Dorotea unikt.

Sverigedemokraterna är positiva till satsningar som stärker friluftsliv, naturturism och lokal utveckling. Samtidigt måste kommunens natur- och kulturmiljöer värnas. Vi motsätter oss ytterligare etableringar av vindkraft i kommunen och anser att Doroteas naturvärden, landskapsbild och lokala intressen ska väga tungt vid beslut om framtida markanvändning.

Miljöpolitiken ska vara långsiktig, ansvarsfull och utgå från lokala förutsättningar. Genom att värna naturen, stödja friluftslivet och skapa goda villkor för landsbygden stärker vi både kommunens attraktivitet och framtida utvecklingsmöjligheter.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** kommunen lyfter fram sin natur som en tillgång för turism och lokal utveckling.
- **Att** samarbetet med näringsliv och föreningsliv stärks inom friluftsliv och naturturism.
- **Att** skolorna arbetar hälsofrämjande genom mer rörelse och aktiviteter utomhus.
- **Att** kommunen ställer krav på drogfri verksamhet hos föreningar som får bidrag.
- **Att** allt misstänkt fusk med föreningsbidrag ska polisanmälas.
- **Att** upphandling av livsmedel ska i största möjliga utsträckning ske från närområdet.
- **Att** nya vindkraftverk inte tillåts etableras i Dorotea kommun.

Naturen ska inte bli industrins bakgård.

Företagsklimat och Arbetsmarknad

Ett starkt näringsliv är grunden för Doroteas välfärd och utveckling. Det är företagen och deras medarbetare som skapar arbetstillfällen, skatteintäkter och utveckling. År 2025 bidrog kommunens småföretag med 36 miljoner kronor i kommunalskatt. Ett attraktivt företagsklimat är därför en förutsättning för att kommunen ska kunna utvecklas och finansiera sina kärnverksamheter.

Doroteas resultat i Svenskt Näringslivs undersökning Lokalt företagsklimat 2025 visar en oroande utveckling. Kommunen placerar sig långt ned i rankingen och många företagare upplever brister i dialog, bemötande och förståelse för företagandets villkor. Detta måste tas på största allvar. Ett gott företagsklimat skapas genom förtroende, tillgänglighet och en kommunal organisation som ser företag som en resurs för kommunens utveckling.

Sverigedemokraterna anser att kommunen behöver arbeta mer systematiskt för att stärka relationen till det lokala näringslivet. Det krävs en tydlig handlingsplan med mätbara mål, regelbunden uppföljning och en nära dialog mellan företagare, politiker och tjänstepersoner.

Samarbetet mellan skola och näringsliv behöver också utvecklas. Genom praktikplatser, studiebesök och kontakter med lokala företag kan fler unga få kunskap om arbetslivet och de möjligheter som finns i kommunen. Entreprenörskap och företagande bör uppmuntras som naturliga delar av ungas framtidsval.

En väl fungerande arbetsmarknad är avgörande för kommunens utveckling. Kommunen bör därför samarbeta nära med näringslivet, utbildningsaktörer och berörda myndigheter för att stärka kompetensförsörjningen och underlätta vägar till arbete. Särskilt viktigt är att skapa goda möjligheter för unga att etablera sig på arbetsmarknaden och välja att bo kvar i eller återvända till Dorotea.

Ett starkt näringsliv skapar förutsättningar för fler arbetstillfällen, ökad inflyttning och en långsiktigt hållbar kommunal ekonomi. Därför måste företagsklimatet vara en av kommunens högst prioriterade utvecklingsfrågor.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** kommunen stärker företagsservicen och gör det enklare att få tillstånd och godkännanden.
- **Att** samarbetet mellan skola, näringsliv och myndigheter utvecklas för att skapa jobb och praktikplatser.
- **Att** entreprenörskap uppmuntras som en naturlig del av undervisningen.
- **Att** socialt företagande och praktik inom kommunens verksamheter ges ökad prioritet.
- **Att** kommunen arbetar aktivt för att vara en attraktiv plats för företagsetableringar.
- **Att** dialogen med lokala företag fördjupas och blir en självklar del av kommunens utvecklingsarbete.

Företagen är ryggraden i Doroteas framtid.

Fastigheter och teknisk infrastruktur

Dorotea står inför stora utmaningar när det gäller befolkningsutveckling, bostadsförsörjning och förvaltningen av kommunens fastigheter. När antalet invånare minskar samtidigt som underhållsbehoven ökar måste kommunen göra väl avvägda prioriteringar och använda resurserna där de ger störst nytta.

Det kommunala bostadsbolaget Doroteahus har genomfört en omfattande översyn av fastighetsbeståndet och tagit fram en handlingsplan för framtida underhåll och investeringar. Det är ett viktigt arbete för att säkerställa att kommunens fastigheter används på ett ändamålsenligt sätt. Byggnader som saknar långsiktig användning eller står tomma under längre tid bör inte belasta ekonomin med omfattande underhållskostnader. I vissa fall kan rivning eller avyttring vara den mest ansvarsfulla lösningen.

Sverigedemokraterna ser positivt på den beslutade omorganisationen där kommunen återtar fastighetsförvaltningen i egen regi. Vi bedömer att det skapar bättre förutsättningar för samordning, uppföljning och planering av kommunens fastigheter.

En fungerande teknisk infrastruktur är avgörande för att människor ska kunna bo, arbeta och driva företag i hela kommunen. Vägar, vatten och avlopp, snöröjning, gatubelysning och annan grundläggande service måste fungera väl, både i centralorten och i byarna.

Dorotea ska vara en kommun där både centralorten och byarna ges möjlighet att utvecklas. Investeringar och underhåll ska bygga på faktiska behov och bidra till att skapa goda förutsättningar för boende, företagande och kommunal verksamhet.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** kommunen fullföljer planen med återttagande av egen fastighetsförvaltning i egen regi.
- **Att** kommunen marknadsför goda möjligheter till att ordna boende för intresserade medborgare.
- **Att** underhållsinsatser prioriteras utifrån nytta, kostnadseffektivitet och koppling till kärnverksamheterna.
- **Att** fastigheter som inte längre fyller någon funktion avyttras eller rivs där det är mest ekonomiskt försvarbart.

Med fokus på fastigheterna och handlingskraft

Trafik och kommunikationer för tillväxt

Väl fungerande kommunikationer är en grundläggande förutsättning för att människor ska kunna bo, arbeta och driva företag i hela Dorotea kommun. Avstånden är långa och tillgången till fungerande transporter är avgörande för både invånare och näringsliv.

De vägar och gator som kommunen ansvarar för ska hålla en god standard och underhållas på ett sätt som säkerställer framkomlighet och trafiksäkerhet året om. Brister i underhåll påverkar både boende, företag och besökare negativt. Investeringar i kommunens infrastruktur ska därför utgå från faktiska behov och bidra till att stärka tillgängligheten i hela kommunen.

För många invånare kommer bilen även fortsättningsvis att vara det viktigaste transportmedlet. För den som bor utanför centralorten är bilen ofta en förutsättning för att kunna ta sig till arbete, utbildning, fritidsaktiviteter och samhällsservice. Kommunens planering måste därför ta hänsyn till de behov som finns i en glesbygdskommun.

Kollektivtrafiken fyller samtidigt en viktig funktion och ska utgöra ett komplement till bilen. För många äldre, unga och personer utan tillgång till egen bil är den en nödvändig del av vardagen. Kommunen ska därför verka för god tillgänglighet och fungerande kollektivtrafikförbindelser inom kommunen och till omkringliggande orter.

Digital infrastruktur är i dag lika viktig som fysisk infrastruktur. Tillgång till stabila och snabba uppkopplingar är en förutsättning för företagande, distansarbete, utbildning och offentlig service. Kommunen ska därför fortsätta arbeta för att stärka den lokala IT-infrastrukturen och verka för att fler invånare och företag får tillgång till väl fungerande bredbandslösningar.

Med hänvisning till ovan yrkar Sverigedemokraterna:

- **Att** vägar och gatunät måste hålla god kvalitet i hela kommunen.
- **Att** kollektivtrafiken bör ha god täckning även i kommunens yttre områden.
- **Att** IT-infrastrukturen ska vara god i kommunens alla delar.
- **Att** verka för en allt säkrare trafik, men inte en allt långsammare.

Bilen är en nödvändighet, inte en lyx.

Sverigedemokraternas budgettramar 2027

Sverigedemokraternas budgetförslag för 2027 bygger på tydliga prioriteringar och ett långsiktigt ansvar för kommunens ekonomi. Utgångspunkten är att kommunens resurser i första hand ska användas där de gör störst nytta för invånarna. Skola, vård och omsorg ska prioriteras före verksamheter som ligger utanför kommunens kärnuppdrag.

Det ekonomiska läget kräver återhållsamhet, men också förmåga att göra nödvändiga prioriteringar. Därför föreslår vi att resurser omfördelas från verksamheter som ligger utanför kärnverksamheten till områden där behoven är som störst. Ett exempel är vårt förslag att avveckla stödet till den samiska biblioteksbussen för att i stället stärka kommunens välfärdsverksamheter.

Vi föreslår förstärkningar inom skola, barnomsorg, vård och omsorg samt att säkerställa att Risbäcks fjällskola kan finnas kvar.

Sverigedemokraterna har tidigare föreslagit sänkta politiska arvoden och en översyn av kommunens administrativa kostnader för att frigöra ytterligare resurser till välfärden. Dessa förslag har inte fått stöd av den politiska majoriteten, men vi står fast vid att varje skattekrona ska användas där den gör störst nytta.

Vår budget bygger på ansvar, tydliga prioriteringar och respekt för kommuninvånarnas skattepengar. Målet är ett starkare Dorotea med god välfärd, en hållbar ekonomi och bättre förutsättningar för framtiden.

Sverigedemokraternas föreslagna ramar för budgetåret 2027 i tkr:

Intäkter 2026	232 401 tkr
Kommunfullmäktige	2 463 tkr
– Revisionen	587 tkr
– Valnämnd	60 tkr
Kommunstyrelsen	211 314 tkr
– Kommunövergripande och tekniska verksamheter	47 100 tkr
– Utbildning och utveckling	66 967 tkr
– Vård och stöd	97 247 tkr
Miljö och byggnadsnämnden	2 600 tkr
Kommunstyrelsens oförutsedda utgifter	1 140 tkr
Totalt	216 377 tkr
Resultat	8 484 tkr (3,6%)

Budgetjusteringar

Sverigedemokraterna föreslår att 1 miljon kronor tas från årets resultat och tillförs verksamheten Vård och stöd.

Därutöver tillförs 672 500 kronor till Skola och utbildning samt 672 500 kronor till Förskola och barnomsorg. Finansieringen sker genom 1 miljon kronor från årets resultat, 45 000 kronor från Julla Maja samt 300 000 kronor från Kulturskolan.

Revisionens budgetram minskas från 835 000 kronor till 587 000 kronor. Motivering och kalkyl är: 835 tkr – 17 tkr (Doroteahus) – 31 tkr (Södra Lapplands Avfall och Vatten AB) – 200 tkr (revisionens utökade granskning). = 587 tkr. Från den minskade ramen om 200 tkr läggs 60 tkr till valnämnden samt 140 tkr till kommunstyrelsens oförutsedda händelser.

Sverigedemokraterna föreslår även förändrade lönenivåer för kommunens förvaltningschefer och andra högre chefsbefattningar. Förslaget beräknas minska kommunens kostnader med cirka 4,75 miljoner kronor per år.

Sverigedemokraternas budgetförslag utgår från att verksamheten vid Risbäcks fjällskola ska finnas kvar. Vi anser att fungerande landsbygdsskolor är en viktig förutsättning för en levande kommun och att utbildning ska finnas nära eleverna även utanför centralorten. Kostnaden för att behålla verksamheten beräknas uppgå till cirka 4,5 miljoner kronor. De medel som frigörs genom de förändrade lönenivåerna används i första hand för att säkerställa att verksamheten vid Risbäcks fjällskola kan finnas kvar.

Efter Sverigedemokraternas budgetförslag uppgår det budgeterade resultatet för 2027 till 8 741 tkr (3,8 procent).

Kommunen har samtidigt ett återställningskrav från tidigare underskott på totalt 19 353 tkr, varav 17 493 tkr avser 2024 och 1 860 tkr avser 2025.

Samtliga att-satser

Demokrati och politiskt ansvar

- **Att** kommunen arbetar aktivt med medborgardialog och stärker formerna för direkt demokrati.
- **Att** alla partier som är invalda i kommunfullmäktige får insynsplatser i nämnder, utskott och styrelser.
- **Att** kommunfullmäktiges sammanträden sänds med en stabil digital plattform med fungerande ljud och bild.
- **Att** antalet hel- och deltidsarvoderade politiker samt politiska tjänstemän begränsas till vad som är rimligt utifrån ansvar och ekonomi.
- **Att** partistöd och arvoden beräknas utifrån tidigare prisbasbelopp, (Pbb) för besparing till kärnverksamheterna.
- **Att** kommunen inför en handlingsplan mot politisk extremism, hot och trakasserier riktade mot förtroendevalda.
- **Att** det införs tydliga och återhållsamma regler för politikerarvoden, intern representation och utbildningar.

Vård och omsorg

- **Att** kommunen säkerställer att de nya nationella språkraven inom äldreomsorgen får ett tydligt genomslag i verksamheten.
- **Att** hemtjänsten organiseras flexibelt och utgår från vårdtagarens önskemål.
- **Att** bostadsfrågor för äldre ska styras av behov, inte av kostnadsoptimering.
- **Att** kommunen ska erbjuda daglig verksamhet för en meningsfull sysselsättning och stimulans.
- **Att** kommunen ska erbjuda en trivselsvård för social samvaro.
- **Att** kommunen tar fram en handlingsplan mot ofrivillig ensamhet bland äldre.
- **Att** vid upphandling av omsorg ska kvalitet väga tyngre än pris.
- **Att** kommunen säkerställer att de nya bestämmelserna om registerkontroller tillämpas fullt ut.
- **Att** kommunen återgår till en organisation med två produktionskök för bättre kosthållning inom äldreomsorgen.

Skola och utbildning

- **Att** tryckta läroböcker utgör basen i undervisningen, med digitala hjälpmedel som komplement.
- **Att** nyanlända elever ges möjlighet till en successiv introduktion innan full övergång till ordinarie undervisning.
- **Att** landsbygdsskolor bevaras så länge som möjligt.
- **Att** påtryckningar riktas mot staten för att avskaffa modersmålsundervisningen.
- **Att** svenska är det huvudsakliga samtalsspråket under lektionstid.
- **Att** kommunen säkerställer att undervisningen präglas av saklighet och opartiskhet i enlighet med skollagen och läroplanen.
- **Att** könsuppdelad undervisning av religiösa skäl inte tillåts.
- **Att** kommunen verkar för ett nationellt förbud mot slöja i grundskolan samt aktivt motverkar hedersrelaterat förtryck i skolmiljön.
- **Att** kommunen arbetar aktivt för att anställa tillräckligt många behöriga lärare.
- **Att** läraryrkets status och arbetsmiljö stärks.
- **Att** all skolpersonal ges utbildning i att upptäcka och hantera hedersrelaterat våld och förtryck.
- **Att** kommunen marknadsför bättre och i större utsträckning, när skolan får positiv uppmärksamhet i media, rapporter och granskningar, som tex Sveriges bästa grundskolekommun 2026, etta på Unicefs Sveriges kommunrapport 2026 med flera.
- **Att** det införs tydliga handlingsplaner för att motverka störningar i klassrummen.
- **Att** möjligheten att anställa kringpersonal ses över för att frigöra tid för undervisning.
- **Att** kyrkliga och traditionella skolavslutningar ordnas för dem som önskar delta.
- **Att** närproducerad mat prioriteras i upphandlingar till skolmaten.
- **Att** specialkost i första hand ska grundas på medicinska behov och att kommunens riktlinjer ska vara tydliga och rättssäkra.
- **Att** undervisning i lokal dialekt och folkmål erbjuds där intresse finns.

Förskola och barnomsorg

- **Att** barngruppernas storlek i förskolan ska anpassas för att i största möjliga mån följa Skolverkets rekommendation om högst 15 barn per avdelning.
- **Att** inga uppsägningar av förskolepersonal genomförs under 2026–2027, så länge barnantalet motiverar bibehållen bemanning.
- **Att** kommunen gör en översikt och åtgärdar de allvarliga bristerna på Nyckelpigans utemiljö.
- **Att** en tidsatt åtgärdsplan tas fram för Nyckelpigans utemiljö med ansvarsfördelning, kostnadsberäkning och uppföljning.
- **Att** politisk, ideologisk eller identitetspolitisk påverkan inte ska förekomma i kommunens barnomsorg.
- **Att** sammanslagningar av förskoleverksamheter inte ska ske utan fullständig risk- och konsekvensanalys ur barn- och personalperspektiv samt info.

Kultur och fritid

- **Att** återuppta samplaneringen med Hembygdsföreningen för traditionellt högtidsfirande, som majbrasa och midsommar på Kullerbacken.
- **Att** kulturen förvaltar Doroteas historia och främjar sammanhållning och lokal identitet.
- **Att** verksamheter som vänder sig till barn, unga, äldre och personer med funktionsnedsättning prioriteras.
- **Att** föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet samt drogfri verksamhet prioriteras vid kommunala stödinsatser.
- **Att** kulturhistorisk hänsyn ska tas vid all samhällsplanering.
- **Att** ekonomiska anslag går till verksamheter som bevarar och utvecklar svensk och lokal kultur.
- **Att** kommunen klär delar av samhällets elskåp med nostalgiska fotografier från kommunen.
- **Att** kulturstöd inte beviljas till politisk eller identitetspolitisk verksamhet.
- **Att** svenska används som huvudspråk i kommunens kommunikation.
- **Att** föreningar som exkluderar genom etnicitet eller religion inte ska kunna få kommunalt stöd.
- **Att** kulturskolans beroende av kommunala medel successivt minskar genom alternativa finansieringsformer.
- **Att** projekt som HBTQ-certifiering eller andra politiskt färgade insatser inte finansieras av kommunen.

Doroteas ungdomar – från utflyttning till framtidstro

- **Att** Ungdomsrådet ges en tydligare och mer aktiv roll i kommunens beslutsprocesser i frågor som rör unga.
- **Att** kommunens styrelser och nämnder i större utsträckning använder Ungdomsrådet som remissinstans i frågor som berör ungdomar.
- **Att** arbetet mot mobbning, kränkningar och otrygghet i skolan stärks.
- **Att** särskilda insatser genomförs för att förbättra den psykiska hälsan bland unga, med särskilt fokus på flickors mående.
- **Att** kommunen tillsammans med föreningslivet arbetar för ett bredare fritidsutbud för ungdomar, även för dem som inte deltar i traditionell idrott.
- **Att** kommunen verkar för fler feriejobb, praktikplatser och lärlingsmöjligheter för unga.
- **Att** samarbetet mellan skola, näringsliv och kommun utvecklas för att skapa tydligare vägar till arbete och företagande.
- **Att** kommunens arbete med att behålla och attrahera unga invånare stärks genom konkreta åtgärder för bostäder, arbete och framtidstro.
- **Att** kommunen aktivt arbetar för att minska ungas användning av alkohol, nikotinprodukter, energidrycker och spel om pengar.

Migration

- **Att** kommunen tar emot minsta möjliga antal anvisade nyanlända.
- **Att** inga extra resurser läggs på mottagande som inte är lagstadgat, kostnadstäcktt eller syftar till assimilation.
- **Att** undervisning i svenska språket och svenska värderingar prioriteras.
- **Att** kommunal folkomröstning om mottagande av flyktingar bör möjliggöras.
- **Att** kommunen årligen redovisar de direkta och indirekta kostnaderna för migration och integration i ett särskilt bokslut. Årligt mångkulturellt bokslut införs för att redovisa kostnaderna för migration.

Miljö, djur och natur

- **Att** kommunen lyfter fram sin natur som en tillgång för turism och lokal utveckling.
- **Att** samarbetet med näringsliv och föreningsliv stärks inom friluftsliv och naturturism.
- **Att** skolorna arbetar hälsofrämjande genom mer rörelse och aktiviteter utomhus.
- **Att** kommunen ställer krav på drogfri verksamhet hos föreningar som får bidrag.
- **Att** allt misstänkt fusk med föreningsbidrag ska polisanmälas.
- **Att** upphandling av livsmedel ska i största möjliga utsträckning ske från närområdet.
- **Att** nya vindkraftverk inte tillåts etableras i Dorotea kommun.

Företagsklimat och arbetsmarknad

- **Att** kommunen stärker företagsservicen och gör det enklare att få tillstånd och godkännanden.
- **Att** samarbetet mellan skola, näringsliv och myndigheter utvecklas för att skapa jobb och praktikplatser.
- **Att** entreprenörskap uppmuntras som en naturlig del av undervisningen.
- **Att** socialt företagande och praktik inom kommunens verksamheter ges ökad prioritet.
- **Att** kommunen arbetar aktivt för att vara en attraktiv plats för företagsetableringar.
- **Att** dialogen med lokala företag fördjupas och blir en självklar del av kommunens utvecklingsarbete.

Fastigheter och teknisk infrastruktur

- **Att** kommunen fullföljer planen med återtagande av egen fastighetsförvaltning i egen regi.
- **Att** kommunen marknadsför goda möjligheter till att ordna boende för intresserade medborgare.
- **Att** underhållsinsatser prioriteras utifrån nytta, kostnadseffektivitet och koppling till kärnverksamheterna.
- **Att** fastigheter som inte längre fyller någon funktion avyttras eller rivs där det är mest ekonomiskt försvarbart.

Trafik och kommunikationer för tillväxt

- **Att** vägar och gatunät måste hålla god kvalitet i hela kommunen.
- **Att** kollektivtrafiken bör ha god täckning även i kommunens ytterområden.
- **Att** IT-infrastrukturen ska vara god i kommunens alla delar.
- **Att** verka för en allt säkrare trafik, men inte en allt långsammare.

Sverigedemokraternas budget är inte en kompromiss med verkligheten. Den är ett löfte om ansvar, tydliga prioriteringar och respekt för varje skattekrona
